

**Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
присвячений 75-річчю кафедри
медицини катастроф та військової медицини
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького

**Львів
2019**

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Danylo Halytsky Lviv National Medical University

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*присвячений 75-річчю кафедри
медицини катастроф та військової медицини
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького*

**ACTUAL PROBLEMS AND DEVELOPMENT PROSPECTS
OF MEDICAL SCIENCE AND EDUCATION**

COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS
*Dedicated to 75th Annivesary of the Department
of catastrophe medicine and military medicine
of Danylo Halytsky Lviv National Medical University*

Львів
2019

Lviv
2019

<i>Драло́ва Олександр</i> <i>Усачова Олена</i> <i>Конакова Ольга</i> <i>Пахольчук Тетяна</i> <i>Сіліна Єлизавета</i> <i>Dralova Oleksandra</i> <i>Usachova Olena</i> <i>Konakova Olha</i> <i>Pakholchuk Tetyana</i> <i>Silina Yelyzaveta</i>	СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ У МЕДИЧНОМУ ЗВО MODERN FEATURES OF TEACHING CHILDREN'S INFECTIOUS DISEASES IN MEDICAL UNIVERSITY	78
<i>Єренко Олена</i> <i>Смойловська Галина</i> <i>Хортецька Тая</i> <i>Yerenko Olena</i> <i>Smojlovska Halyna</i> <i>Khortetska Taya</i>	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ STATE AND PROSPECTS OF IMPROVEMENT OF TRAINING OF PHARMACEUTICALS	86
<i>Іванькова Наталія</i> <i>Строїтелева Ніна</i> <i>Ivankova Nataliya</i> <i>Stroiteleva Nina</i>	АДАПТИВНИЙ КОНТЕНТ НАВЧАННЯ З МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ ADAPTIVE CONTENT FOR MEDICAL INFORMATICS TRAINING	90
<i>Лихасенко Іветта</i> <i>Лукашенко Ланна</i> <i>Lukhasenko Ivetta</i> <i>Lukashenko Lanna</i>	ВДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МУЛЬТИМОДАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОПЕДЕВТИКИ IMPROVING STUDENTS' INDEPENDENT WORK AT THE DEPARTMENT OF MULTIMODAL DIAGNOSTIC AND PROPEDEUTIC	93
<i>Каблуков Андрій</i> <i>Мурзіна Олена</i> <i>Kablukov Andriy</i> <i>Murzina Olena</i>	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ IMPROVING THE EFFICIENCY OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS OF MEDICAL UNIVERSITY	96
<i>Різняк Ольга</i> <i>Закусилова Тетяна</i> <i>Riznyk Olha</i> <i>Zakusylova Tetiana</i>	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ COMPETENCY-BASED APPROACH IN MEDICAL EDUCATION	100
<i>Савка Юліанна</i> <i>Сливка Ярослава</i> <i>Savka Yulianna</i> <i>Slyvka Yaroslava</i>	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ПАТОФІЗІОЛОГІЇ EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL SUPPORT OF STUDENTS' INDIVIDUAL WORK AT THE DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOPHYSIOLOGY	103
<i>Скляр Сергій</i> <i>Іванов Олексій</i> <i>Черепакха Юрій</i> <i>Sklyar Serhiy</i> <i>Ivanov Oleksiy</i> <i>Cherepakha Yuriy</i>	ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОНІЧНИХ СИЛОГІЗМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПРИ ВИВЧЕННІ ПІДГОТОВЧОГО ЕТАПУ ДО ПЕРВИННОГО ОГЛЯДУ ПОСТРАЖДАЛОГО НА МІСЦІ ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ СИТУАЦІЇ THE USE OF MNEMONIC SYLLOGISMS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF MASTERING TRAINING MATERIAL IN CLASSES WITH STUDENTS IN THE STUDY OF THE PREPARATORY STAGE FOR THE INITIAL EXAMINATION OF THE VICTIM AT THE SCENE OF AN EXTREME SITUATION	107

ціннісно-сміслові, навчально-пізнавальні компетенції в сфері самостійної пізнавальної медичної діяльності. Значною мірою ситуаційні інтерактивні завдання спрямовані на придбання студентами практичних компетенцій, володінням сучасними засобами інформації, навичками роботи в групі, колективі.

Таким чином, реалізація компетентнісного підходу в медичній освіті сприяє навчанню з високим рівнем самостійності при провідній ролі особистості студента, з варіативністю методів і форм навчання при активному використанні сучасних інтерактивних технологій.

Список використаних джерел

1. *Bordage G., Harris I. Making a difference in curriculum reform and decision making processes // Medical Education. 2011. № 45(1). P. 87–94.*
2. *Bhatti NI, Cummings CW. Competency in surgical residency training: defining and raising the bar // Academic Medicine. 2007. № 82(6). P. 569–573.*
3. *Calhoun JG., Davidson PL., Siniors ME., Vincent ET., Griffith JR. Toward an understanding of competency identification and assessment in health care management // Quality Management in Health Care. 2002. № 11(1). P. 14–38.*
4. *Carraccio C., Wolfsthal S. D., Englander R., Ferentz K., Martin C. Shifting paradigms: from Flexner to competencies // Academic Medicine. 2002. № 77(5). P. 361–367.*
5. *Epstein R. M., Hundert E. M. Defining and assessing professional competence // JAMA. 2002. № 287(2). P. 226–235.*
6. *Whitcomb M. Competency-based graduate medical education? Of course! But how should competency be assessed? // Academic Medicine. 2002. № 77 (5). P. 359–360.*

УДК 378.147.88

*Савка Юліанна,
к.мед.н., доцент, завідувач кафедри
Сливка Ярослава,
к.мед.н., доцент, доцент кафедри
Кафедра фізіології та патофізіології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м.Ужгород, Україна*

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ПАТОФІЗІОЛОГІЇ

***Анотація.** Організація самостійної роботи, як невід’ємної складової навчального процесу є важливим завданням викладацького колективу кафедри. Сучасні підходи до навчально-методичного забезпечення самостійної роботи сприяють розвитку самостійності та організованості студентів, підвищенню якості підготовки висококваліфікованих кадрів для лікувальної діяльності та значної ролі викладача в мотивації студентів до самоосвіти. У даній статті представлений опис традиційних та інноваційних форм та методів організації самостійної роботи студентів, що передбачає підготовку медичних фахівців на якісно новому рівні. Значна увага у*

організації самостійної роботи приділяється використанню освітніх електронних ресурсів.

Ключові слова: самостійна робота студентів, навчально-методичне забезпечення, підготовка медичних фахівців.

*Savka Yulianna,
PhD in medical sciences, associate professor, head of the department
Slyvka Yaroslava,
PhD in medical sciences, associate professor
Department of physiology and pathophysiology
State Higher Educational Institution "Uzhhorod National University"
Uzhhorod, Ukraine*

EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL SUPPORT OF STUDENTS' INDIVIDUAL WORK AT THE DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOPHYSIOLOGY

Abstract. *Organization of independent work as an integral part of the educational process is an important task of the teaching staff of the department. Modern approaches to educational and methodological support of individual work contribute to the development of independence and good organization of students, improving training of highly skilled specialists for medical activity and a significant role of the teacher in students' motivation for self-education. This article presents a description of traditional and innovative forms and methods of organizing students' individual work, which provides for the training of medical professionals at a new level. Much attention is paid to the use of educational electronic resources in the organization of individual work.*

Key words: *student self-study, educational and methodological support, training of medical specialists.*

Вступ. Завданнями вищої медичної освіти є підготовка висококваліфікованих конкурентноспроможних медичних фахівців, яка потребує постійного удосконалення методів та форм викладання навчальних дисциплін [2, с. 219]. Важливою складовою якісної освіти є самостійна робота студентів, яка здійснюється в аудиторний та позааудиторний час і складається з пошуку й отримання інформації, поетапного засвоєння нового матеріалу, та закріплення його шляхом застосування на практиці. Ефективність самостійної роботи залежить від організації, змісту, взаємозв'язку і характеру завдань, а також результатів її виконання. При виконанні самостійної роботи формуються навички, знання й уміння студента, а в майбутньому забезпечується засвоєння прийомів пізнавальної діяльності, виникає зацікавленість до творчої та наукової роботи [1, с. 197].

Основна частина. Метою самостійної роботи студентів є формування вмінь планування, систематизації, регулювання власної діяльності без контролю викладача, умінь самостійно здобувати певні знання,

аналізувати їх і переносити в практичну діяльність [3, с. 64]. Враховуючи, що у структурі навчальних дисциплін кафедри фізіології та патофізіології значна кількість годин відведена на самостійну роботу, постало питання удосконалення організації цієї роботи та контролю засвоєння матеріалу, що винесено на самостійне вивчення. З метою покращення організації аудиторної та позааудиторної самостійної роботи студентів на кафедрі фізіології та патофізіології ДВНЗ «Ужгородського національного університету» проводиться постійна робота викладачів для підготовки навчально-методичного матеріалу, що сприяє підвищенню якості теоретичної підготовки до лабораторних занять, формування у студентів практичних знань, умінь і навичок. Навчально-методичні посібники з дисципліни «Фізіологія» та «Патофізіологія» розроблені відповідно до робочих програм. У посібниках до кожної теми заняття вказано тему, навчальну мету, теоретичні питання для самопідготовки студентів та алгоритми проведення практичних робіт. Важливою складовою методичних вказівок є додатки, які містять не лише теоретичний матеріал для навчання, але і допомагають студентам в організації позааудиторної самостійної роботи з навчальної дисципліни. У додатках наведено визначення основних термінів та понять, стислий зміст теоретичного матеріалу для самопідготовки. До кожного заняття наведені контрольні питання до теми із обґрунтованими відповідями, які дають можливість студенту самостійного контролю засвоєння навчального матеріалу. Теоретичний етап підготовки до заняття доповнюється прикладами тестових завдань до теми із бази даних ліцензійного іспиту «Крок 1» та ситуаційними задачами клінічного спрямування для самостійної роботи. Викладання самостійної роботи контролюється викладачем як на кожному лабораторному занятті так і обов'язково на підсумкових заняттях з навчальної дисципліни. Окремі теми з навчальних дисциплін виносяться на самостійне опрацювання, для цього в навчально-методичних посібниках підготовлені рекомендації до їх засвоєння та подається список рекомендованої літератури. Враховуючи збільшення обсягу навчальної інформації та сучасні вимоги щодо способів її отримання, на кафедрі постійно використовується електронний сайт навчання. Завдяки цьому електронному освітньому ресурсу студенти отримують більше вільнодоступної інформації для навчання і самопідготовки. На сайті електронного навчання кафедри студент отримує не тільки текстову інформацію навчального матеріалу, але і презентації лекційних матеріалів із навчальних дисциплін. Основними перевагами використання сайту

електронного навчання у навчальному процесі є вільний доступ студента до інформації, швидке оновлення і доповнення нових матеріалів, можливість подання інформації у рубриці дошка оголошень, наприклад про проведення засідань студентського гуртка тощо.

Враховуючи, що навчальні дисципліни кафедри «Фізіологія» та «Патофізіологія» включені у ліцензійний іспит Крок-1, велику увагу на кафедрі приділяють підготовці до складання даного інтегрованого іспиту. На базі сучасного комп'ютерного класу студенти мають можливість підготовки до тестових завдань та проходження контролю. Комп'ютерні тести підготовлені викладачами кафедри, базуючись на матеріалах типових завдань типу Крок-1. У методичних вказівках, які представлені на сайті електронного навчання, на кожне тестове завдання з різних розділів фізіології та патофізіології представлені чіткі, лаконічні, доступні пояснення, які сприяють усвідомленому запам'ятовуванню фізіологічних та патофізіологічних процесів та механізмів їх регуляції. До кожного пояснення правильної відповіді у ситуаційній задачі вказано посилання на рекомендоване джерело з навчальної дисципліни.

Висновки. Таким чином, застосування сучасних навчально-методичних підходів підготовки до організації самостійної роботи з навчальних дисциплін кафедри фізіології та патофізіології ґрунтується на комплексному підході з використанням традиційних і інноваційних форм та методів, що дозволяє підвищити ефективність викладання теоретичних дисциплін на якісно новому рівні.

Список використаних джерел

1. Гребеник Л.І., Прімова Л.А. *Форми та підходи до організації аудиторної самостійної роботи студентів на практичних заняттях з біологічної хімії. Світ медицини та біології.* 2010. №4. С.197-180.
2. Коротич Н.М. *Самостійна робота студентів як фактор підготовки спеціаліста в умовах кредитно-модульної системи навчання. Світ медицини та біології,* 2017. №1 (59). С.219-222.
3. Шлімкевич І.В. *Організація самостійної роботи студентів у вищих медичних закладах в умовах кредитно-модульної системи навчального процесу. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Медицина.* 2014. Вип.6. С.64-66.